

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

ATZINUMS
pārbaudes lietā Nr. 2024-11-26C
Rīgā

23.05.2024.

Nr. 6-6/23

Par ēdināšanas maksas atvieglojumiem izglītojamajiem

Tiesībsargs, pamatojoties uz iesniegumu, uzsāka pārbaudes lietu par vienlīdzīgas attieksmes principa iespējamu pārkāpumu, piešķirot atlaidi ēdināšanas maksai izglītojamajiem.

1. Pārbaudes lietā konstatētie faktiskie apstākļi

[1] Iesniedzējs vērsa tiesībsarga uzmanību uz Gulbenes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) 30.11.2023. pieņemtajiem saistošajiem noteikumiem Nr.19 “Par izglītojamo ēdināšanas maksas atvieglojumiem Gulbenes novada pašvaldībā” (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.19), kuros ir paredzēta atšķirīga attieksme ēdināšanas pakalpojumu apmaksāšanā izglītojamajiem, kuri Pašvaldības izglītības iestādē apgūst pirmsskolas izglītības programmu. Pret izglītojamajiem, kuri apgūst pirmsskolas izglītības programmu Pašvaldības izglītības iestādē un dzīvo tajā diennakti, attieksme ir labvēlīgāka. Iesniedzēja ieskatā tādējādi tiek pārkāpts Latvijas Republikas Satversmes 91. pantā noteiktais vienlīdzības princips.

[1.2] Pašvaldības iniciatīva apmaksāt ēdināšanas pakalpojumus pirmsskolas izglītības iestādēs ir pašvaldības brīvprātīga iniciatīva. Ņemot vērā, ka šāda iniciatīva ir brīvprātīga, pašvaldības ir tiesīgas noteikt kritērijus, uz kurām personu grupām šāds atbalsts attiektos. Taču pašvaldība nedrīkst radīt tādu tiesisko regulējumu, kas bez saprātīga pamata pārkāpj vienlīdzības principu.

[1.3] Tiesībsargs ir ierosinājis pārbaudes lietu, lai izvērtētu, vai netiek pārkāpts tiesiskās vienlīdzības princips, nosakot atšķirīgu ēdināšanas finansēšanas kārtību Pašvaldības izglītības iestādēs bērniem, kuri šajās iestādēs uzturas diennakti.

2. Tiesiskais regulējums

[2] Tabulā ir apkopoti Pašvaldības Saistošajos noteikumos Nr.19 paredzētie atvieglojumi par izglītojamo ēdināšanu, kas noteikti 5., 6., un 7. punktā. Secināms, ka šobrīd pastāv atšķirīga (labvēlīgāka attieksme) pret tiem bērniem, kuri iegūst pirmsskolas, pamatskolas un vidējo izglītību un uzturas diennakti iestādē vai internātā – viņi atvieglojumu par brokastīm, pusdienām un launagu bez izvērtēšanas visos gadījumos saņem 100% apmērā. Savukārt bērni, kuri apgūst pirmsskolas izglītību, atvieglojumu par brokastīm un launagu saņem 50% apmērā, par pusdienām 100% (izņemot pirmsskolas vecumā no 1-4 gadiem, kuri saņem 50%). Skolēni, kuri apgūst pamatizglītību no 5.-9. klasei un nepieder pie kādas no izvirzītajām sociālajām grupām (bērni ar invaliditāti, daudz bērnu ģimenes un maznodrošinātas ģimenes), saņem atvieglojumu par pusdienām 50% apmērā. Vidusskolēni atvieglojumu par pusdienām nesaņem, ja vien nepieder pie kādas no izvirzītajām sociālajām grupām (bērni ar invaliditāti, daudz bērnu ģimenes un maznodrošinātas ģimenes (ja pieder, tad atvieglojums ir 100% apmērā) . Tādējādi bērni, kuri neuzturas iestādē/internātā diennakti, atrodas nelabvēlīgākos apstākļos nekā tie bērni, kuri iestādē vai internātā uzturas diennakti.

Tabula: Pašvaldības piešķirtie atvieglojumi par ēdināšanu.

Izglītojamie	Brokastis			Pusdienas			Launags		
	100%	50%	Nav atlaides	100%	50%	Nav atlaides	100%	50%	Nav atlaides
Pirmsskola, dzīvo diennakti	X			X			X		
Pirmsskola 1-4 gadi, nedzīvo diennakti		X			X			X	
Pirmsskola 5-7 gadi, nedzīvo diennakti		X		X				X	
Pirmsskola - maznodrošināta vai trūcīga mājsaimniecība, daudz bērnu ģimene, ar invaliditāti		X		X				X	
Pamatskola, dzīvo diennakti	X			X			X		

Pamatskola, 1.-4. klase, nedzīvo diennakti			X	X					X
Pamatskola 5.-9. klase, nedzīvo diennakti			X		X				X
Pamatskola - maznodrošināta vai trūcīga mājsaimniecība, daudzbērnu ģimene, ar invaliditāti			X	X				X	
Vidējā izglītība, dzīvo diennakti	X			X			X		
Vidējā izglītība nedzīvo diennakti			X			X			X
Vidējā izglītība - maznodrošināta vai trūcīga mājsaimniecība, daudzbērnu ģimene, ar invaliditāti			X	X					X

3. Tiesiskās vienlīdzības princips

[3] Satversmes tiesa ir atzinusi, ka atbilstoši Satversmes 91. pantā ietvertajam vienlīdzības principam likumdevējs nav tiesīgs pieņemt tādu tiesisko regulējumu, kas bez saprātīga pamata pieļautu atšķirīgu attieksmi pret personām, kuras atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos, vai vienādu attieksmi pret personām, kuras atrodas atšķirīgos apstākļos.¹

Lai izvērtētu, vai tiesību norma atbilst tiesiskās vienlīdzības principam, tiesībsargam jānoskaidro:

- 1) vai pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas izglītojamie, kuri diennakti uzturas izglītības iestādē/internātā, ir salīdzināmi un vai atrodas vienādos vai atšķirīgos apstākļos ar pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas izglītojamajiem, kuri izglītības iestādi apmeklē tikai dienas laikā, pēc tam dodoties mājās;
- 2) vai Pašvaldības Saistošie noteikumi Nr. 19 paredz vienādu attieksmi pret atšķirīgos apstākļos esošām personām vai arī atšķirīgu attieksmi pret pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos esošām personām;
- 3) vai šāda attieksme ir noteikta ar normatīvajos aktos paredzētā kārtībā pieņemtu tiesību normu;

¹ Satversmes tiesas 2020. gada 10. jūlija sprieduma lietā Nr. 2019-36-01 9. punkts.

4) vai šādai attieksmei ir objektīvs un saprātīgs pamats, proti, vai tai ir legītīms mērķis un vai ir ievērots samērīguma princips.²

4. Atšķirīga attieksme pret salīdzināmos apstākļos esošām personām

[4] Lai noskaidrotu, vai ir ievērots tiesiskās vienlīdzības princips, tiesībsargs vērsās Pašvaldībā ar lūgumu sniegt atbildi, vai izglītojamie, kuri izglītības iestādē/internātā dzīvo diennakti, atrodas atšķirīgos apstākļos no izglītojamajiem, kuri iestādē/internātā nedzīvo diennakti. Pašvaldība sniedza atbildi, ka gan tie izglītojamie, kas dzīvo internātā vai pirmsskolas izglītības iestādē diennakti, gan tie, kas nedzīvo tajā diennakti, pēc noteiktiem kritērijiem ir salīdzināmi.³ Ņemot vērā, ka Pašvaldība ir norādījusi, ka pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas bērni, kuri diennakti uzturas izglītības iestādē/internātā ir salīdzināmi ar pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas bērniem, kuri izglītības iestādi apmeklē tikai dienas laikā, pēc tam dodoties mājās, tiesībsargs secina, ka Pašvaldība, pieņemot Saistošos noteikumus Nr.19, ir paredzējusi atšķirīgu attieksmi pret pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos esošiem bērniem.

5. Atšķirīgās attieksmes noteikšana ar pienācīgi pieņemtu tiesību normu

[5] Pašvaldības Saistošie noteikumi Nr.19 ir izdoti saskaņā ar Pašvaldību likuma 44. panta otro daļu (nodrošinot pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi) un Izglītības likuma 17. panta trešās daļas 11. punktu (nosakot tos izglītojamos, kuru ēdināšanas izmaksas sedz pašvaldība). Noteikumi 04.01.2024. publicēti Latvijas Vēstnesī un stājās spēkā 05.01.2024. Tiesībsargs secina, ka pašvaldība ir rīkojusies tās pilnvarojuma robežās un atšķirīgā attieksme ir noteikta ar normatīvajos aktos paredzētā kārtībā pieņemtām tiesību normām.

Tiesībsargs tādējādi izvērtēs, vai atšķirīgajai attieksmei ir objektīvs un saprātīgs pamats, proti, vai tai ir legītīms mērķis un vai ir ievērots samērīguma princips.

6. Pašvaldības regulējuma legitīmais mērķis

[6] Lai noskaidrotu Pašvaldības Saistošo noteikumu Nr.19 regulējuma, kas paredz atšķirīgu attieksmi, legītīmo mērķi, vispirms ir jāanalizē tiesību aktu izdevēja sniegtā argumentācija, kas vērsta uz atšķirīgās attieksmes attaisnošanu. Legitīmam jābūt gan visa tiesiskā

---

² Skat., piemēram, Satversmes tiesas 2020. gada 2. novembra sprieduma lietā Nr. 2020-14-01 8. punktu.

³ Gulbenes novada pašvaldības 25.03.2024. atbilde tiesībsargam Nr. GND/4.3/24/729.

noregulējuma mērķim pašam par sevi (eksternais mērķis), gan līdzeklim tā sasniegšanai – atšķirīgajai attieksmei (internais mērķis).⁴

[6.1.] Pašvaldība atbildē tiesībsargam ir norādījusi, ka atšķirīgā attieksme pret izglītojamajiem pamatota ar Pašvaldības administratīvajā teritorijā veikto izglītības iestāžu tīkla reorganizāciju.⁵ Notikušās reorganizācijas rezultātā bērnu vecākiem (vai citiem likumiskajiem pārstāvjiem) tika un joprojām tiek radītas dažādas neērtības. Piemēram, bērnam, kas dzīvo Pašvaldības administratīvajā teritorijā, kurā atradās reorganizētā vai likvidētā izglītības iestāde, vairs nav iespējams apmeklēt izglītības iestādi, kas atrodas tuvu izglītojamā dzīvesvietai. Ņemot vērā minēto, bērna vecākiem bija jāpieņem lēmums savus bērnus turpmāk izglītēt kādā no citām izglītības iestādēm, kas atrodas Gulbenes pilsētā vai citā Gulbenes novada pagastā, kas savukārt rada finansiālu slogu bērna transportēšanai uz izglītības iestādi un atpakaļ uz dzīvesvietu un ēdināšanas nodrošināšanai. Finansiāls slogs bērna ēdināšanas nodrošināšanai pamatojams ar to, ka sabiedriskā transporta vai Pašvaldības organizētā transporta, kas nodrošina bērna nokļūšanu uz izglītības iestādi un atpakaļ dzīvesvietā, kustības laiku saskaņot individuāli ar katra bērna mācību dienas režīmu nav iespējams. Līdz ar to bieži vien bērnam uz izglītības iestādi vai atpakaļ uz dzīvesvietu nepieciešams doties ātrāk vai vēlāk nekā attiecīgajā dienā sākas vai beidzas mācību stundas. Tā rezultātā bērna vecākiem nepieciešams rast papildu finansējumu izglītojamā ēdināšanai ārpus dzīvesvietas. Ņemot vērā minēto, Pašvaldība “kā vienu no risinājumiem piedāvā iespēju izglītojamajam mācību nedēļas laikā dzīvot internātā vai pirmsskolas izglītības iestādē, papildus pēc iespējas nodrošinot izglītojamajam atvieglojumus, lai mazinātu izglītojamā pārstāvim reorganizācijas rezultātā radīto finansiālo slogu un izvairītos no situācijām, kad izglītojamais neiegūst savam vecumam atbilstošu izglītību kādu reorganizācijas rezultātā radītu apstākļu dēļ”.⁶

[6.2.] Pašvaldība tādējādi norāda, ka tā ir pieļāvusi atšķirīgu attieksmi, nosakot labvēlīgākus atvieglojumus izglītojamajiem, kas izglītības iestādē apgūst pirmsskolas, pamatizglītības vai vidējās izglītības programmu un dzīvo pirmsskolas izglītības iestādē vai internātā diennakti, lai mazinātu bērna vecākam (likumiskajam pārstāvim) reorganizācijas rezultātā radīto finansiālo slogu. Pašvaldības ieskatā noteikt lielāku atvieglojuma apmēru tiem bērniem,

---

⁴ Skat. Satversmes tiesas 2006. gada 6. jūnija sprieduma lietā Nr. 2005-25-01 13. punktu.

⁵ Gulbenes novada pašvaldības 25.03.2024. atbilde tiesībsargam Nr. GND/4.3/24/729, 2. lpp.

⁶ Gulbenes novada pašvaldības 25.03.2024. atbilde tiesībsargam Nr. GND/4.3/24/729, 3. lpp.

kuru vecākiem izglītības iestāžu reorganizācijas dēļ ir radīts papildu finansiāls slogs un neērtības, ir samērīgi un labums, kas tiek panākts ar attiecīgajiem atvieglojumiem, ir lielāks nekā zaudējums, ko cieš izglītojamie, kas nedzīvo internātā vai nezturas pirmsskolas izglītības iestādē diennakti.

[6.3] Tiesībsargs vērš uzmanību, ka Pašvaldība nav korekti norādījusi piešķirto ēdināšanas atvieglojumu mērķa grupu. Pašvaldība ir norādījusi, ka mērķa grupa ir ģimenes, kuras ir cietušas skolu tīkla reorganizācijas dēļ. Taču saskaņā ar Saistošajiem noteikumiem Nr.19 atbalstu saņem nevis tie bērni, kuri ir cietuši skolu tīkla reorganizācijas dēļ, bet gan tie bērni, kuru vecāki izvēlas, lai viņu bērni pavadītu izglītības iestādē/internātā diennakti. Bērniem, kuri izglītības iestādē/internātā diennakti nezturas, bet viņi arī ir cietuši skolu tīkla reorganizācijas dēļ, ēdināšanas atvieglojums nepienākas tādā apmērā, kā tas pienākas internātā dzīvojošiem bērniem. Tāpat ēdināšanas atvieglojums pienākas tiem bērniem, kuru ģimenes nav cietušas skolu tīkla reorganizācijas dēļ, bet kuri zzturas izglītības iestādē/internātā diennakti. Šāda prakse sniedz atbalstu nevis ģimenēm, kuras ir cietušas Pašvaldības skolu tīkla reorganizācijas dēļ, bet gan ģimenēm, kuras izvēlas, lai bērni diennakti zzturas izglītības iestādē/internātā. Pēc būtības Pašvaldības izveidotais ēdināšanas atbalsts ir mērķēts uz to, lai veicinātu bērnu zzturēšanos izglītības iestādēs/ internātos diennakti.

[6.4] Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6. panta otrā prim daļa nosaka, ka, lai nodrošinātu bērna labākās intereses, nepieciešams tiekties uz bērna situācijas ilgtspējīgu risinājumu, atbilstoši situācijai ņemot vērā, cik lielā mērā veicamie pasākumi nodrošina bērnam emocionāli tuvas, pastāvīgas, ģimeniskas attiecības. Savukārt likuma 10. panta trešā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz pastāvīgu dzīvesvietu. Pašvaldībai ir pienākums katru dienu nodrošināt transportu izglītojamo nokļūšanai izglītības iestādē un atpakaļ dzīvesvietā, ja nav iespējams izmantot sabiedrisko transportu.⁷ Šis pienākums Pašvaldībai turpinās arī īstenojot skolu tīklu reorganizāciju. Tādējādi likums uzliek pienākumu Pašvaldībai nogādāt bērnus uz un no izglītības iestādes. Pašvaldības transporta nodrošināšanai ir jābūt organizētai tādējādi, lai tas atbilstu bērnu interesēm (ievērojot saprātīgus kursēšanas laikus).

---

⁷ Izglītības likuma 17.panta trešās daļas 14.punkts.

[6.5] Tiesībsargs secina, ka Saistošajos noteikumos Nr.19 noteiktā atšķirīgā attieksme neaizsargā kādas svarīgas sabiedrības intereses, bet tieši otrādi - rada apdraudējumu bērnu labākajām interesēm. Nav leģitīms Saistošajos noteikumos Nr.19 noteiktās atšķirīgās attieksmes mērķis – atbalstīt ģimenes, kurās bērni tiek atstāti diennakti izglītības iestādē vai internātā, paredzot nelabvēlīgāku attieksmi pret tām ģimenēm, kuras veic nepieciešamos pasākumus, lai bērnus neatstātu izglītības iestādēs vai internātā diennakti.⁸ Saskaņā ar saistošajiem noteikumiem Nr.19 Pašvaldība pēc būtības nodrošina sliktākus apstākļus tām ģimenēm, kuras skolu tīkla reorganizācijas apstākļos izvēlējušās rīkoties atbilstoši bērnu interesēm un nodrošināt viņiem pastāvīgu ģimenes dzīvi. Tā kā Saistošajos noteikumos Nr.19 paredzētā atšķirīgā attieksme nav vērsta uz bērna vislabāko interešu aizsardzību, tā nevar būt saskanīga ar Satversmes 116. pantā noteiktajiem leģitīmajiem mērķiem.⁹

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka, ja apstrīdētajā normā noteiktajai atšķirīgajai attieksmei nav leģitīma mērķa, nav nepieciešams vērtēt ierobežojumu nepieciešamību demokrātiskā sabiedrībā, kā arī atbilstību samērīguma principam.¹⁰

7. Valsts un pašvaldību pienākums rīkoties atbilstoši bērnu labākajām interesēm

[7] Bērnu tiesību konvencijas 3. panta pirmā daļa noteic bērna interešu prioritāti, kas uzliek dalībvalstīm pienākumu jebkura ar bērnu saistīta jautājuma izlemšanā pirmām kārtām maksimāli ievērot tieši bērna intereses. Bērna interešu prioritātes princips paredz, ka visās darbībās un lēmumos, kas skar bērnu, uzmanība pirmām kārtām jāveltī viņa interešu iespējami labākai nodrošināšanai. Šis ir viens no galvenajiem Bērnu tiesību konvencijas principiem, kas nosaka visu bērna tiesību un brīvību interpretāciju. Šis princips ir ietverts arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6. pantā. Satversmes tiesa ir sniegusi skaidrojumu, ka bērna tiesību un interešu prioritāte nozīmē to, ka ne vien tiesai un citām institūcijām savi lēmumi jāpieņem, ievērojot bērnu tiesības un intereses, bet arī tiesību aktu pieņēmējiem normatīvie akti jāpieņem vai jāgroza, aizsargājot bērna tiesības un intereses iespējami labākajā veidā.¹¹

[7.1] Valsts kontrole revīzijas ziņojumā ir norādījusi, ka pašvaldībās joprojām pastāv bērnu interesēm neatbilstoša prakse bērnus ievietot internātskolās. Šāda prakse pēc būtības ir

---

⁸ Satversmes tiesas 2006. gada 6. jūnija spriedums lietā Nr. 2005-25-01, 13.punkts

⁹ Skat. Satversmes tiesa 2019. gada 16. maija spriedums lietā Nr. 2018-21-01.

¹⁰ Satversmes tiesas 2005. gada 7. marta spriedums lietā Nr. 2004-15-0106.

¹¹ Satversmes tiesas 2008. gada 12. februāra spriedums lietā Nr. 2007-15-01, 5.punkts.

“slēptu bērnu namu” veidošana un valsts politikai jāvirzās uz iekļaujošas izglītības izveidošanu un tikai ārkārtas gadījumos būtu pieļaujama bērnu izglītošana internātskolās.¹² Jebkāda veida motivējošs finansiāls atbalsts ģimenēm izmantot internātus vai izglītības iestādes (pirmsskolas izglītības vecuma bērniem), lai diennakti nakšņotu ārpus savām ģimenes mājām, ir uzskatāms par bērnu interesēm neatbilstošu praksi.

[7.2] Tiesībsargs ilgstoši vērš pašvaldību un valsts iestāžu uzmanību uz nepieciešamību veikt visas nepieciešamās darbības, lai visiem bērniem vienlīdzīgi tiktu nodrošinātas iespējas dzīvot ģimenē. Dzīvot ģimenē nozīmē tajā uzturēties arī tad, kad bērnam jāapgūst izglītība. Sevišķi svarīgi tas ir mazākiem bērniem. Nav nozīmes, vai bērnam ir īpašas ar veselības stāvokli vai uzvedību saistītas vajadzības – katram bērnam ir tiesības pastāvīgi uzturēt ģimeniskas attiecības ģimenē. Bērna ievietošana internātā vai pirmsskolas izglītības iestādē uz diennakti pārkāpj bērna tiesības uzaugt ģimenē, jo bērns mācību gada laikā no pirmdienas līdz piektdienai faktiski dzīvo iestādē/internātā. Tiesībsarga ieskatā bērnu interesēm neatbilstoša prakse ir uzturēt diennakts pirmsskolas izglītības iestādes, jo pirmsskolas vecumā ir īpaši svarīgi ikdienā uzturēt ciešas un pastāvīgas attiecības ar savu ģimeni. Pirmsskolas izglītības iestādēm jābūt pieejamām tuvu dzīvesvietai arī bērniem, kuriem ir konstatētas īpašas vajadzības.

[7.3] Nav pieļaujams, ka valsts vai pašvaldības izveido tādu tiesisko regulējumu, kas veicina bērnu šķiršanu no viņu ģimenes. Tiesībsargs tādējādi aicina atbildīgās ministrijas ievērot bērnu interešu prioritātes principu un nepieļaut, ka pašvaldības, īstenojot pienākumu gādāt par savā administratīvajā teritorijā dzīvojošo bērnu izglītību, vecinātu šo bērnu šķiršanu no viņu ģimenēm. Valsts politikai izglītības jomā ir jābūt vērstai uz to, lai nodrošinātu bērnu tiesības dzīvot savā ģimenē.

Ar šo atzinumu pārbaudes lietu pabeidzu, konstatējot tiesiskās vienlīdzības principa pārkāpumu attiecībā uz bērniem, kuri Pašvaldības izglītības iestādēs/internātos neuzturas diennakti.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 65.² panta 3. punktā un Pašvaldību likuma 64. panta otrajā daļā noteikto aicinu:

---

¹² Valsts kontroles 14.06.2021. revīzijas ziņojums Nr. 2.4.1–8/2020 “Vai bērnam ar speciālām vajadzībām ir iespēja saņemt tā spējam, vajadzībām un bērna labākajām interesēm atbilstošu izglītību?”, 4.nodaļa. Pieejams: https://lrvk.gov.lv/lv/getrevisionfile/29455-Asko-F2-FK_-mptgPffbczGdLSEhcZVJ.pdf

Gulbenes novada pašvaldību

1. Novērst Saistošajos noteikumos Nr. 19 ietverto nevienlīdzīgo attieksmi pret bērniem, kuri diennakti neuzturas izglītības iestādē/internātos, un paredzēt vienlīdzīgas tiesības saņemt ēdināšanas atvieglojumus pirmsskolā un pusdienu atvieglojumus pamatskolā un vidusskolā, neatkarīgi no tā, vai bērns uzturas vai neuzturas izglītības iestādē/internātā diennakti.
2. Ar motivējošiem pasākumiem veicināt bērnu uzturēšanos ģimenē (nodrošinot atbilstošu transportu, piekļuvi izglītības iestādei, kā arī licencējot atbilstošas izglītības programmas bērna dzīvesvietai tuvākajās izglītības iestādēs).

Izglītības un zinātnes ministriju

Iepazīties ar tiesībsarga atzinumu un ņemt vērā iespējamus riskus, kas saistās ar bērnu šķiršanu no ģimenes mācību laikā, pašvaldībām sakārtojot izglītības iestāžu ekosistēmu atbilstoši ministrijas izstrādātajam pedagogu darba samaksas modelim. Īpašu uzmanību pievērst tieši bērniem, kuri apmeklē pirmsskolu.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju

Ņemt vērā tiesībsarga secināto par bērnu interešu prioritātes principu un nepieļaut, ka pašvaldības, izstrādājot saistošos noteikumus, paredzētu motivējošus pasākumus ģimenēm, kuras izvēlas savus bērnus ievietot internātos vai pirmsskolas izglītības iestāžu diennakts grupās.

Lūdzu **līdz 2024. gada 31. oktobrim** informēt par paveikto un plānoto rekomendāciju ieviešanā.

Tiesībsarga vietniece

Ineta Piļāne

* No 2024.gada janvāra Tiesībsarga biroja gatavotie dokumenti tiek formatēti, ievērojot piekļūstamības prasības personām ar uztveres un redzes traucējumiem.